

183
19/01/2007

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă intitulată Lege privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României*, inițiată de 7 deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale PNL, PD, PC, UDMR și PSD (PLx. 969/2006).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă parlamentară reglementează cadrul general privind condițiile în care forțele armate străine pot intra, staționa, desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României.

Totodată, se propune abrogarea:

- art. 5 din Legea apărării naționale a României nr. 45/1994;
- Legii nr. 61/2000 pentru aplicarea Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, încheiat la Bruxelles la 19 iunie 1995.

Propunerea legislativă este structurată pe cinci capitole care reglementează, în principal, următoarele:

- aprobarea intrării forțelor armate străine pe teritoriul României;
- comisia interministerială pentru legătura cu forțele armate străine;
- intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României (condiții referitoare la intrarea sau

ieșirea din țară; deplasarea; armament, echipamente și tehnică de luptă; comunicații; asistență medicală și de sănătate publică, etc).

II. Propuneri și observații

1. Din conținutul art. 118 alin. (5) din Constituția României, republicată, nu rezultă că adoptarea unei legi privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau trecerea/tranzitul forțelor armate străine ar constitui „o cerință” constituțională, ci doar că aceste manevre se fac exclusiv în temeiul/condițiile legii sau ale tratatelor internaționale la care România este parte.

Așa fiind, în contextul în care, pe de o parte, la art. 5 din Legea nr. 45/1994 se regăsesc prevederi minimale pentru aprobarea desfășurării exercițiilor și a operațiunilor de mare amploare ale forțelor armate, precum și a altor activități care implică intrarea, staționarea ori trecerea unor unități militare străine pe teritoriul României, iar pe de altă parte, România a aderat la:

- Tratatul Atlanticului de Nord, prin Legea nr. 22/2004 asumându-și toate obligațiile ce îi revin ca parte la acest tratat, precum și la celelalte Acorduri subsecvente acestuia, atât în raport cu statele membre NATO, cât și cu statele participante la Parteneriatul pentru Pace (inclusiv sub aspectul statutului forțelor armate, precum și al condițiilor de intrare/staționare a forțelor armate ale statelor respective pe teritoriul fiecărei părți);

- Uniunea Europeană, în baza Tratatelor constitutive (inclusiv TUE), devenind membru al acesteia cu drepturi și obligațiile aferente, inclusiv sub aspectul asigurării realizării corespunzătoare a politicii externe și de securitate a acesteia (pilonul II/PESC), precum și al cooperării poliției și al cooperării judiciare în materie penală (pilonul III/CPJP), frontierele statului român devenind frontierele externe ale Uniunii Europene (UE), statele membre având posibilitatea de a coopera în domeniul apărării, atât între ele – inclusiv prin „*cooperarea consolidată*”, cât cu statele terțe, în baza acordurilor internaționale bi/multilaterale, toate acestea fiind denumite în continuare *Tratate*,

considerăm că este necesar ca, în Expunerea de motive, să se justifice în mod temeinic și detaliat motivele care ar impune în prezent crearea unui astfel de cadru general intern privind condițiile – stabilite în mod unilateral – în care forțele armate străine – „*aparținând unor state care nu sunt membre NATO sau ale Parteneriatului pentru Pace*” – ar putea intra, staționa, desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României, fiind necesar a se preciza de ce condițiile respective nu pot fi avute ori, după caz, nu au

fost avute în vedere la negocierea/încheierea tratatelor bi/multilaterale, potrivit dreptului internațional public.

În lipsa unei astfel de justificări temeinice, apreciem că, în situația în care s-ar constata că ar fi necesară reglementarea și a unor noi raporturi de cooperare în vederea apărării – în afara celor dispuse prin Tratatul în vigoare – urmează ca acestea să se realizeze prin acorduri bi/multilaterale, ca și până acum, potrivit principiilor dreptului internațional public, însă numai cu respectarea obligațiilor asumate prin Tratatul, asigurându-se și consultarea prealabilă a statelor membre NATO și UE (inclusiv prin intermediul instituțiilor/organelor comunitare abilitate), ale căror interese ar putea să nu concorde cu cele ale statelor terțe vizate ori care s-ar putea considera chiar afectate ca urmare a extinderii unor facilități negociate și prevăzute în Tratatul, facilități ce vizau exclusiv realizarea obiectivelor/intereselor comune ale statelor membre ale Tratatului; în același context, urmează să se rețină și textul Protocolului din 2 octombrie 1997 la art. j. 7 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Până la încheierea unor noi acorduri cu alte state decât statele membre menționate mai sus – care ar impune și noi reglementări specifice în aplicarea acestora – rămân suficiente prevederile cu caracter general stabilite la nivel de lege, conform art. 118 alin. (5) din Constituție, republicată, respectiv, prevederile art. 5 din Legea nr. 45/1994, astfel că abrogarea articolului respectiv, propusă la **art. 56**, nu poate fi acceptată.

Precizăm că textul propunerii legislative se inspiră, în principal, din textul Articolului în aplicarea căruia a fost adoptată Legea nr. 61/2000 – propusă spre abrogare – precum și din Acordul/Protocolul la care România a aderat prin Legea nr. 362/2004, fără, însă, a se prelua în întregime unele soluții legislative și fără a utiliza aceiași termeni, ceea ce ar putea crea dificultăți în interpretarea și aplicarea prevederilor respective, nefiind clar nici cum se vor aplica în mod specific, în raport de calitatea diferită a statelor vizate prin reglementare, care au/nu au participat la realizarea unui Acord prealabil în acest sens.

Menționăm, de exemplu, că în textul propunerii legislative nu au fost avuți în vedere și „*membrii de familie*” (soția/soțul/copiii membrilor armatei/componentei civile a acesteia), cu regimul juridic specific aplicabil acestora, astfel cum a fost reglementat în Acordurile vizând Tratatul NATO.

2. La **art. 2 lit. c)** propunem utilizarea termenului de „*personal civil*”, în loc de „*persoanele civile*”, pentru o mai mare coerență terminologică și corelarea cu celelalte articole (avându-se în vedere și utilizarea termenului „*personal militar*” în textul propunerii legislative).

La **lit. d)** a acestui articol, propunem înlocuirea sintagmei de „*partea trimitătoare*” cu sintagma „*statul trimitător*”, avându-se în vedere și definiția acestuia, astfel cum se regăsește la art. I lit. d) din Acordul la care s-a aderat prin Legea nr. 362/2004 și în Legea nr. 61/2000.

La **lit. g)** a art. 2, considerăm că noțiunea de „*operațiuni*” este imprecis definită, fiind necesară prevederea clară a „*altor acțiuni desfășurate de forțele armate străine pentru îndeplinirea misiunilor oficiale pentru care se află pe teritoriul României*”, conform intenției de reglementare.

La definirea noțiunii de „*înțelegeri tehnice*” de la **lit. h)** a art. 2 trebuie să se aibă în vedere și conținutul noțiunii de „*înțelegeri tehnice*”, astfel cum este formulat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1374/2004 privind procedura de încheiere a înțelegerilor tehnice în domeniul cooperării cu forțele armate străine*, în vederea evitării unor paralelisme de ordin terminologic, conform *Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată*.

În acest sens precizăm că, în art. 1 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1374/2004 se prevede, în mod expres, că înțelegerile tehnice vizate prin actul normativ respectiv se încheie la nivel departamental „*pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin tratate în domeniul cooperării cu forțele armate străine*”, prin aceste înțelegeri stabilindu-se „*elementele tehnice, de detaliu, privind cooperarea forțelor armate cu cele ale altor state, atât pe teritoriul României, cât și pe timpul îndeplinirii misiunilor în afara acestuia*.”

Or, referitor la termenul „*înțelegeri tehnice*”, se cuvine să subliniem că, deși potrivit art. 2 lit. h) din propunerea legislativă, înțelegerile tehnice nu creează sau modifică raporturi juridice de drept internațional public, pe de altă parte, întrucât acestea constituie „*documente bi/multilaterale vizând condițiile concrete în care forțele armate străine intră în țară, staționează, desfășoară operațiuni militare sau tranzitează teritoriul României*”, rezultă că tocmai aceste obligații stabilite în sarcina statului român, la nivel de înțelegeri tehnice, creează sau vor crea/modifica raporturi juridice de drept internațional public, deci nu ar putea face obiectul respectivelor „*înțelegeri tehnice*”.

3. Referitor la **art. 3**, vizând înființarea pe teritoriul statului român a unor comandamente/baze militare străine/reprezentanțe militare ale unor organizații internaționale, precum și staționarea forțelor armate străine pe o perioadă mai mare de 6 luni, cu aprobarea Parlamentului, nu rezultă și în a cui competență revine aprobarea înființării acestora, pe o perioadă mai mică de 6 luni. Propunem să se realizeze completările corespunzătoare, conform

intenției de reglementare (eventual prin norme de trimitere la reglementările în vigoare).

4. La **art. 4 alin. (1)**, considerăm că intrarea/staționarea forțelor armate străine pe teritoriul României, indiferent de durată, ar trebui să fie aprobate de Parlament, având în vedere importanța acestor operațiuni, în raport cu asigurarea respectării normelor constituționale privind atribuțiile în domeniul apărării ale Parlamentului, precum și ale Președintelui României (inclusiv în scopul asigurării exercitării atributului suveranității absolute a statului asupra propriului teritoriu), ca și principiului separației și echilibrului puterilor în stat, abrogarea art. 5 din Legea nr. 45/1994 apărând nejustificată și sub aspect.

Cu privire la situația prevăzută la **alin. (2)** al art. 4, este de remarcat faptul că, prin raportare la prevederile constituționale, se asimilează situația permiterii intrării pe teritoriul României a forțelor armate străine aparținând unor state cu care România nu are încheiate tratate militare în acest sens, cu măsurile excepționale reglementate de art. 93 din Constituție, republicată, respectiv starea de asediu și starea de urgență care, însă, sunt reglementate distinct față de atribuțiile Președintelui în domeniul apărării.

În contextul lipsei unui tratat între România și statul căruia îi aparțin forțele armate ce intră pe teritoriul țării devin incidente într-o măsură mult mai mare prevederile constituționale referitoare la atribuțiile Președintelui în domeniul apărării. În acest context, semnalăm preeminența rolului Președintelui în raport cu Parlamentul, instituită de art. 92 din Constituție, care la alin. (3) prevede că în situația cea mai gravă pentru apărarea țării, respectiv agresiunea armată, Președintele este cel îndrituit să adopte măsuri în consecință, iar în ceea ce privește relația acestuia cu Parlamentul, Constituția instituie doar o obligație de informare printr-un mesaj adresat forului legislativ.

Plecând de la premisa că în situația descrisă la art. 4 alin. (2) nu există tratat internațional la care România este parte, considerăm că prevederile acestui alineat ar trebui să fie mult mai detaliate, tocmai în considerarea faptului că nu există un accept al Parlamentului, dat prin ratificare.

Astfel, pe baza actualei formulări a art. 4 alin. (2) nu se poate stabili raportul de determinare, cronologia între luarea deciziei de către Președinte și solicitarea încuviințării Parlamentului, nu există un termen stipulat pentru solicitarea acestei încuviințări și, de asemenea, nu se precizează ce se întâmplă în lipsa încuviințării sau în situația în care Parlamentul este în vacanță.

Totodată, semnalăm faptul că nu se prevede cerința existenței unei solicitări din partea unui stat, prin care să se descrie activitățile ce urmează

a fi desfășurate de forțele armate ale acestuia pe teritoriul României și pe baza căreia să se poată stabili că aceste activități se circumscriu operațiunilor definite la art. 2 lit. g) din propunerea legislativă.

Semnalăm faptul că dispozițiile **alin. (3)** nu sunt corelate cu cele ale alin. (1) – în special sub aspectul reducerii termenului de informare a Parlamentului – deoarece informarea semestrială de către Guvern prevăzută la alin. (3) apare ca fiind lipsită de utilitate, în condițiile în care forțele armate străine intră și staționează pe teritoriul României pentru o perioadă mai mică de 6 luni (alin. (1)).

5. În ceea ce privește **art. 5**, semnalăm faptul că nu se face distincție între situația în care există tratat internațional și cea în care nu există un astfel de document, accentul punându-se pe numărul persoanelor ce compun forța armată străină, lipsind, și în acest caz, cerința solicitării din partea unui stat de a se permite intrarea pe teritoriul României. Apreciem că rolul Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT) este aproape inexistent în această situație, primul-ministru sau ministrul apărării, după caz, având obligația doar de a informa CSAT despre aprobările date în sensul permiterii accesului forțelor armate străine pe teritoriul României.

Și în acest caz considerăm că trebuie făcută distincția între situația în care intrarea și staționarea forțelor armate străine se realizează în baza unui tratat și cea în care aceste activități nu se realizează în baza unui astfel de document, pe aceleași principii avute în vedere în situația de la art. 4 din propunerea legislativă.

Astfel, dacă nu există un astfel de document, ar fi necesară solicitarea avizului CSAT pentru aprobare.

Art. 5 ar trebui completat cu mențiunea referitoare la perioada de timp în care forțele armate străine pot staționa pe teritoriul României, respectiv mai mică de 6 luni.

6. Nu suntem de acord cu abilitarea doar a ministrului apărării de a aproba intrarea, tranzitul și staționarea pe teritoriul României a unor forțe militare străine. Astfel de activități ar putea avea implicații politice, mai ales în contextul în care acestea privesc state ne-membre NATO sau UE sau cu care statul român nu are încheiate acorduri bilaterale specifice.

Ținând cont de aspectele menționate, dar și de interesul comun de a simplifica procesele decizionale, facem următoarele propuneri:

- ministrul apărării să aprobe, la propunerea Statului Major General, cu informarea Ministerului Afacerilor Externe, intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau trecerea trupelor aparținând statelor membre NATO și UE pe teritoriul național;

- ministrul apărării să aprobe, la propunerea Statului Major General, cu avizul conform al Ministerului Afacerilor Externe, intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau trecerea trupelor aparținând statelor ne-membre NATO și UE, dar membre ale Pfp sau statelor cu care România a încheiat acorduri în domeniu;

- Președintele României să aprobe, la propunerea ministrului apărării naționale și în urma avizului conform al Ministerului Afacerilor Externe, intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau trecerea trupelor aparținând statelor ne-membre NATO, UE sau Pfp, cu care România nu a încheiat acorduri în domeniu.

7. La **art. 9** și **art. 10 alin. (1)** se propune înființarea unei comisii formate din reprezentanți ai Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Administrației și Internelor și ai altor instituții publice, după caz, fără a se preciza nivelul de reprezentare a ministerelor în cadrul Comisiei respective.

Mai mult, nu rezultă, în mod expres, în baza căror tratate în vigoare/viitoare s-ar impune înființarea Comisiei respective, cu atribuțiile avute în vedere la art. 11 din propunerea legislativă, ținând seama și de prevederile art. 36 alin. (2) și art. 37 din propunerea legislativă (care apar, la rândul lor, necorelate cu prevederile art. 11 lit. c)).

Or, nu este clar cum ar putea această comisie interministerială, înființată în mod unilateral, să asigure aplicarea unor tratate existente/viitoare care nu au în vedere înființarea acestora, prevederea respectivă apărând ca necorelată și cu dispozițiile exprese ale diverselor Tratatate în vigoare, la care România este parte.

De altfel, nici prin Legea nr. 61/2000, propusă spre abrogare, aplicabilă în perioada în care România nu devenise încă membră NATO, nu se dispunea înființarea unei Comisii interministeriale, în cazul producerii unui prejudiciu în condițiile art. 47 din lege, problema răspunderii statului trimițător, precum și cuantumul despăgubirilor urmând să fie stabilite „*prin negocieri între autoritățile celor două state*”.

Așadar, este necesar să se clarifice și în acest caz intenția de reglementare și să se reformuleze prevederile respective, în concordanță cu dispozițiile Acordurilor/Tratatelor avute în vedere, după cum va fi cazul, urmând să se aibă în vedere și eliminarea trimerii la Ministerul Justiției din conținutul art. 10 alin. (1), propus în componența Comisiei respective, acestui minister nerevenindu-i atribuții în domeniu (inclusiv sub aspectul PESC).

Totodată, este necesar să se aibă în vedere și dispozițiile corespunzătoare din Acordurile subsecvente Tratatului NATO, referitoare

la renunțarea la pretenții – între statele părți la acestea – atunci când pagubele sunt mai mici decât sumele stabilite în textul acestor Acorduri – de ex. la art. VIII pct. 2 lit. f) din Acordul ratificat prin Legea nr. 362/2004 – renunțare prin care se viza și eliminarea eventualelor litigii pentru sume mai mici, facilitându-se, și în acest mod, realizarea scopului comun – de cooperare, în vederea apărării.

8. Există, de asemenea, probleme de natura juridică pe care le ridică textul propus:

Din textul propunerii legislative reiese că toate aranjamentele bilaterale aflate în conexiune cu această Lege ar fi „*înțelegeri tehnice*”, care nu creează, modifică sau sting raporturi de drept internațional public și care astfel ar fi supuse Hotărârii Guvernului nr. 1374/2004 și nu *Legii nr. 590/2003 privind tratatele*. Totuși, unele din domeniile care ar face obiectul acestor „*înțelegeri tehnice*” sunt de natură a fi reglementate prin tratat, precum problematica securității informațiilor (art. 54 alin. (3)) sau detaliile deplasării forței străine pe teritoriul României (art. 22 alin. (3)), ceea ce implică limitarea situațiilor în care pot fi încheiate „*înțelegeri tehnice*”. De asemenea, nu rezultă cu claritate modul prin care Comisia prevăzută în propunerea legislativă asigură consultanță în încheierea înțelegerilor tehnice (art. 11 lit. c)).

Coroborând prevederile din propunerea legislativă cu prevederile legislației interne în materia regimului străinilor în România (intrarea, șederea, ieșirea, tranzitul acestora, cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, republicată) și ținând cont de obligațiile asumate de către România în această materie în fața organismelor UE, precum și de normele *acquis-ului comunitar*, ce nu permit derogări de la regimul acordării vizelor către cetățenii străini membri ai forțelor armate ale unor state terțe sau acordarea vizelor necesare în frontieră, se impune modificarea **art. 12** în sensul eliminării scutirii de la obligativitatea deținerii de vize de intrare în România a cetățenilor aparținând unor state cu care România nu a încheiat acorduri în acest sens.

Propunem reformularea **art. 12 alin. (1)**, după cum urmează:

„Art. 12 (1) Intrarea și ieșirea din România a membrilor forțelor armate străine este permisă în condițiile prevăzute de legislația română privitoare la regimul străinilor și de înțelegerile în vigoare între România și alte state în privința regimului călătoriilor cetățenilor. Solicitățile de vize de intrare în România pentru membrii forțelor armate străine ce urmează a desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul statului român vor fi soluționate în regim de prioritate și gratuitate de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statului român în străinătate, după

informarea prealabilă a Ministerului Afacerilor Externe. Pe durata desfășurării de operațiuni, membrii forțelor armate străine pot fi exceptați de la aplicarea reglementărilor referitoare la înregistrarea străinilor, pe bază de reciprocitate.”

Referitor la art. **12 alin. (2), (4) și (5)**, facem precizarea că autoritatea vamală efectuează, în prezent, control vamal numai la frontiera de stat a României ce reprezintă și frontiera externă a UE, iar la frontiera României cu alte state membre nu mai există birouri vamale.

La art. **12 alin. (5)**, referitor la îndeplinirea formalităților vamale în procedură simplificată, în condiții de reciprocitate, urmează să se aibă în vedere și dispozițiile în domeniu, din Acordurile subsecvente Tratatului NATO în vigoare, precum art. 11 și urm. din Acordul la care România a aderat prin Legea nr. 362/2004 și art. 11 din Acordul ratificat prin Legea nr. 23/1996, ținându-se seama și de dispozițiile Codului vamal comunitar, după cum va fi cazul.

În acest context, subliniem că, referitor la „*condițiile/aspectele de reciprocitate*” de care se face vorbire – de ex. la art. 8 alin. (1), art. 12 alin. (1) și (5), art. 16, art. 28 alin. (3), art. 34 alin. (1), art. 38 și art. 40 din propunerea legislativă – este necesar să se aibă în vedere, pe de o parte, că principiul reciprocității este aplicabil în dreptul internațional public, fiind utilizat la încheierea și aplicarea tratatelor internaționale, în măsura în care statele părți au convenit, în textul acestora, aplicarea principiului respectiv, în caz contrar aplicându-se celelalte dispoziții imperative ale acordurilor/tratatelor internaționale. Astfel, principiul respectiv își va putea găsi aplicare ulterior încheierii unor astfel de tratate, nu înainte, printr-o reglementare internă cu caracter general, în situația în care din propunerea legislativă nu rezultă care anume Acorduri/Tratate au necesitat elaborarea legii supusă spre analiză, în aplicarea acestora.

9. Referitor la art. **14 alin. (1)**, precizăm că, în prezent, România nu mai poate acorda prin lege scutiri de drepturi de import, deoarece aceste scutiri sunt reglementate exclusiv la nivel comunitar.

În ceea ce privește **alin. (2) și (3)**, menționăm că, în prezent, nu mai este valabilă exprimarea „*export din România*” deoarece exportul presupune scoaterea mărfurilor de pe teritoriul vamal al Comunității Europene.

10. La **art. 20**, în contextul în care, pe de o parte, nu se are în vedere aplicarea unor tratate la care România este parte, iar pe de altă parte, nu se distinge între mijloacele de transport afectate activității forțelor armate și cele afectate activităților civile, urmează să se aibă în vedere eliminarea

prevederilor referitoare la încheierea facultativă a asigurărilor de răspundere civilă pentru pagube produse terților pentru accidente pentru mijloacele de transport respective; în caz contrar, urmează să se clarifice intenția de reglementare, reformulându-se textul respectiv, în mod corespunzător, în raport cu reglementările/tratatele vizate.

11. Referitor la **alin. (2) al art. 24** nu este clar ce înseamnă „*permis pentru operațiuni necomerciale*”.

Textul **alin. (3) al art. 24** nu este clar formulat, iar de la data aderării există și legislație europeană în domeniul controlului exporturilor produselor cu dublă utilizare, nu numai legislație română. Astfel, considerăm că nu se poate institui prin această propunere legislativă o exceptare de la aplicarea reglementărilor europene.

Totodată, precizăm că operațiunile de import-export pentru produse militare de către forțe armate ale statelor membre NATO în/din România sunt reglementate în Acordul la care s-a aderat prin Legea nr. 362/2004 (art.11).

12. La **art. 32** nu este clar cum ar putea oferi Ministerul Apărării, din patrimoniul propriu, facilitățile propuse - darea în administrare sau folosință gratuită a bunurilor mobile și imobile/elemente de infrastructură menționate la **alin. (1)** - neprecizându-se nici titlul cu care acestea sunt deținute în patrimoniu, în contextul în care, potrivit dreptului intern, bunurile imobile proprietate publică a statului pot fi deținute de către acest minister, cu titlu de administrare, în condițiile art. 136 din Constituție, precum și ale *Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare*.

Totodată, propunem să se aibă în vedere și textul art. 2-4 din Acordul ratificat de România prin Legea nr. 268/2006 – referitor la folosirea facilităților și zonelor/sprijinul logistic/prorietatea asupra bunurilor – în raport cu intenția de reglementare.

La **alin. (2)**, pentru claritate în exprimare, se impune eliminarea sintagmei „*prevăzute la alin. (1)*”, deoarece alin. (1) vizează posibilitatea dării în administrare sau în folosință gratuită a unor bunuri, nefăcându-se însă referire în cuprinsul acestuia și la alte „*mijloace și servicii*”, amintite la alin. (2), care vor fi puse la dispoziție contra cost.

Totodată, se impune definirea, la art. 2, a noțiunilor de „*mijloace*” și „*servicii*”, menționate la alin. (2) al art. 32.

13. La **art. 34 alin. (1)**, propunem înlocuirea sintagmei „*Statul român va renunța, în condiții de reciprocitate, (...)*” cu sintagma „*Statul român*”

poate renunța (...)”, întrucât nu ar trebui să existe o obligație *ab initio* în sarcina acestuia; mai mult, în context, trebuie să se aibă în vedere și aplicabilitatea dispozițiilor specifice ale Acordurilor subsecvente Tratatului NATO; în acest sens, menționăm, de exemplu, prevederile art. VIII pct. 1 din Acordul ratificat prin Legea nr. 362/2004 și art. 8 din Acordul ratificat prin Legea nr. 23/1996.

14. Așa cum am arătat și la pct. 7, prevederile **art. 36 alin. (2)** și ale **art. 37** apar ca fiind necorelate cu art. 11, confuzia crescând odată ce la art. 36 alin. (1) se are în vedere posibilitatea pretinderii de despăgubiri de către persoanele fizice/juridice – nu de către statele părți ale unor tratate – în urma daunelor cauzate lor de către membrii forței armate străine, nefiind clar dacă acestea sunt supuse dreptului comun ori dacă asupra acestora urmează să se pronunțe, în prealabil, „*grupul de daune*” în cadrul căruia intră „*specialiștii din domeniile interesate*”, prevăzut la alin. (2) al art. 36.

Având în vedere că prin Acordul ratificat prin Legea nr. 23/1996, ca și prin Acordul ratificat prin Legea nr. 362/2004, au fost stabilite proceduri imperative de soluționare a cererilor de despăgubire, diferite de prevederile propuse, nu se mai poate determina intenția de reglementare din textul propus la art. 36 și art. 37, fiind necesar a se proceda la clarificările/corelările corespunzătoare.

15. La **art. 37 alin. (5)** se impune precizarea instanței judecătorești competente în soluționarea unor astfel de acțiuni introduse de persoanele nemulțumite de stabilirea cuantumului despăgubirilor prevăzute.

Totodată, este necesar să se prevadă modalitățile sau procedurile de efectuare a plății despăgubirilor de către Ministerul Apărării.

16. La **art. 38** se prevede că, în condiții de reciprocitate, membrii forței armate străine nu vor face obiectul nici unor măsuri de executare silită a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva lor în România.

Deoarece prevederile respective sunt mai largi în raport cu dispozițiile Acordurilor subsecvente Tratatului NATO – potrivit cărora, un membru al forței armate sau al componentei civile nu va face obiectul nici unor măsuri de executare silită a vreunei hotărâri judecătorești pronunțate împotriva lui în statul primitor într-o problemă decurgând din îndeplinirea îndatoririlor sale oficiale – urmează să se aibă în vedere corelarea prevederilor cu aceste din urmă dispoziții, în caz contrar, alte state decât cele părți la Acordurile respective ar beneficia – potrivit propunerii legislative – de dispoziții mai favorabile.

17. **Art. 39-51**, respectiv Secțiunea a 11-a „*Jurisdicție*” a Capitolului IV, referitoare la exercitarea jurisdicției penale/disciplinare pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul statului român, de către membrii forței armate străine, supuși legilor militare ale statului trimițător, trebuie reanalizate și reformulate în corelate cu dispozițiile Acordurilor subsecvente Tratatului NATO, vizându-se inclusiv dispozițiile privind soluționarea conflictelor de legi, precum și garanțiile procesuale reglementate de aceste Acorduri.

18. **Art. 40** prevede posibilitatea pentru statul român de a renunța la exercitarea jurisdicției penale față de membrii forțelor armate străine, fapt ce poate atrage unele nemulțumiri din partea Uniunii Europene/statelor membre ale acesteia având în vedere că, de la data de 1 ianuarie 2007, teritoriul României constituie și teritoriu european, prezumtiva infracțiune, care ar trebui să atragă aplicarea jurisdicției penale, fiind comisă în teritoriul frontierelor UE.

19. Cu privire la conținutul **art. 41 alin. (3)**, în contextul în care împotriva unui membru al forței armate străine se poate exercita și acțiunea penală, nu numai civilă, propunem reformularea textului, astfel:

„(3) *Competența de urmărire penală și judecată aparține instanțelor de judecată române și parchetelor de pe lângă acestea.*”

20. Propunem reformularea **art. 45** întrucât sintagma „*Ministerul Public*” constituie o noțiune generică, reunind toți procurorii care își desfășoară activitatea în cadrul parchetelor – art. 1 alin. (3) din *Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată* - urmând, eventual, a se reține, în funcție de intenția de reglementare, în locul „*Ministerului Public*” o formulare în sensul: „*Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*”; pe de altă parte, urmează a se reanaliza și clarifica, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, contextul în care ar urma să se efectueze declarația respectivă, ținând seama că Ministerul Public nu are, în prezent, o astfel de competență.

21. **Art. 46** și **art. 48** urmează a fi eliminate ca fiind redundante.

22. **Art. 47 alin. (2)** trebuie corelat cu dispozițiile art. 144-145 din Codul de procedură penală, în condițiile în care este dispusă măsura preventivă a reținerii.

23. Referitor la propunerea de abrogare a Legii nr. 61/2000 (**art. 56**), pentru înlăturarea oricărei neclarități, urmează a se completa textul Expunerii de motive cu justificarea avută în vedere, în contextul în care calitatea României de partener NATO a fost înlocuită cu cea de membru NATO cu drepturi depline ca urmare a aderării României la Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, prin Legea nr. 22/2004, moment din care, între statele membre NATO, pe de o parte, și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace, pe de altă parte, se aplică Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul de Pace cu privire la statutul forțelor lor, acord ratificat și de România, încă din anul 1996, prin Legea nr. 23/1996.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative sub rezerva însușirii observațiilor și propunerilor de la pct. II.**

Cu stimă

Călin POPESCU - TARICEANU

Domnului deputat **Bogdan OLTEANU**

Președintele Camerei Deputaților